

VOĽBA MANŽELSKÉHO PARTNERA PRE ZALOŽENIE ZDRAVEJ RODINY. /OKTÓBER 2021/

Pre harmóniu a stabilitu manželstva a rodiny je veľmi dôležitá správna voľba manželského partnera.

Voľbou životného partnera človek rozhoduje o celkovej kvalite a perspektíve svojho budúceho života. Je to veľmi vážne a zodpovedné rozhodovanie, preto k nemu musí mladý človek pristupovať rozvážne a nenáhľivo s vedomím zodpovednosti za bližšie i vzdialenejšie následky svojej voľby.

Každý záväzok a každé puto lásky sa začína a žije dialógom. Ak manželstvo začína ako pravdivé spoločenstvo, potom sa môže rozbiť ale na neschopnosti alebo nechote k doživotnému dialógu. Práve manželstvo má viesť k najnáročnejšej forme priateľstva. **V encyklike „Humane vitae“** je to dobre a výstižne napísané: *„Manželská láska je celostnou láskou. Je celkom zvláštnou formou osobného priateľstva, v ktorom sa manželia delia so všetkým...“ Priateľstvo rastie z oblažujúcej skúsenosti objaviť v druhom seba, svoje „druhé“ ja.*

Posynodálnej apoštolskej exhortácií svätého otca Františka „Amoris Laetitia“ sa píše: *Láska, založená na priateľstve, sa nazýva „caritas“, keď dokáže pochopiť a oceniť „vysokú hodnotu“ druhého. Krása „vysoká hodnota“ druhého, ktorá nezávisí od jeho fyzickej a lebo duševnej príťažlivosti, nám umožňuje vychutnať posvätnosť osoby, bez panovačnej nevyhnutnosti mať ju vo vlastníctve.*

Voľba partnera má byť motivovaná láskou, ale nemá ňou byť úplne zaslepená. Niekedy môžeme až na samom konci života povedať, či sme volili správne. Samotný život v manželstve je neustále objavovanie druhého a aj v tom je nemalý kus manželského šťastia.

Predpokladom šťastného manželstva je síce vzájomná láska a príťažlivosť, napriek tomu na svojom budúcom partnerovi si treba všímať predovšetkým jeho trvalé hodnoty, ako sú povahové a charakterové vlastnosti.

Mladí ľudia sa pri výbere partnera často zameriavajú na fyzický vzhľad človeka. Telesná krása ale odvádza pozornosť od jeho vnútorných hodnôt. Vlastnosti, ktoré robia lásku trvalou a udržiujú partnerov vo vernosti, majú korene v charaktere človeka. Jeho spoľahlivým ukazovateľom sú činy a správanie partnera.

Medzi charakteristické črty osobnosti, ktoré významne vplývajú na kvalitu manželstva, patrí predovšetkým dobrý vzťah k ľuďom a k práci. Dôležitá je aj

tolerancia, úprimnosť, spoľahlivosť, zodpovednosť a zmysel pre spoločné trávenie voľného času.

Súhra v oblasti hodnôt a spoločných životných cieľov sa pokladá popri vzájomnej láske a dôvere za jeden z najpodstatnejších faktorov podmieňujúci dobrý výber partnera. Aj preto je dôležité zamyslieť sa ešte pred uzavretím manželstva nad hierarchiou svojich osobných hodnôt, ako aj hodnôt partnera. Musíme dôkladne zvažovať, čo si v živote ceníme, kam smerujeme, čo chceme a čo nechceme dosiahnuť a vedieť sa o tom s partnerom úprimne porozprávať.

Nezanedbateľnú úlohu má i náboženské vyznanie, ktoré ovplyvňuje základné postoje a názory človeka na dôležité životné otázky. Dobré je, ak sa manželia v tomto ohľade zhodnú, pretože i to prispieje k utuženiu ich manželstva. Šťastné manželstvo síce môže vzniknúť aj pri odlišných názoroch partnerov, v prípade že si navzájom nebránia v náboženskej praxi a neusilujú sa jeden druhého nasilu obrátiť. Problémom sa tu môže stať výchova budúcich detí, preto ak majú partneri k týmto otázkam rozdielny postoj, musia vec prediskutovať ešte pred vstupom do manželstva.

Pri voľbe životného partnera musíme prihliadať i na rodinné prostredie, z ktorého partner pochádza. Je vhodnejšie, ak obidvoch partnerov formovala rodina žijúca podobným štýlom, v podobnom kultúrnom a sociálnom prostredí. V opačnom prípade bude vzájomné prispôsobovanie sa partnerov ťažšie, ale nie nemožné.

Čo sa týka vzdelania, partneri môžu mať rozdielne vzdelanie, rozhodujúca je úroveň intelektu partnerov. Kvalita intelektových vlastností dáva človeku individuálnu svojráznosť a výrazne ovplyvňuje úroveň manželského spolužitia. Harmonické manželstvo s inteligentným partnerom zabezpečuje do značnej miery práve jeho duševná pohotovosť, aktivity, rozumný prístup, či schopnosť empatie.

Podmienkou stabilného spolužitia je, aby si partneri dobre rozumeli v podstatných stránkach osobnosti. Neznamená to, že sa musia vo všetkom podobáť. Pri niektorých vlastnostiach je vhodnejšie zhoda pováh, pri iných zasa vzájomné dopĺňanie sa. Človek musí byť natoľko zrelý, aby poznal, že ľudia bez chýb neexistujú, ale existuje možnosť niektoré z nich tolerovať a aj s nimi partnera bezhranične akceptovať.

Voľba manželského partnera je dôležitá, ale i náročná úloha. Rátať s tým, že sa partner v manželstve polepší, alebo dokonca úplne zmení, je jedným z najnesprávnejších predpokladov. Z hľadiska budúceho manželstva je potrebné,

aby mladý človek zviazal svoj život so skutočnou osobou a nie s predstavou, ktorú si o nej vytvoril, čo nezriedka prináša neodmysliteľné rozčarovanie.

Svätý otec František v „Amoris Laetitia“ poukazuje: *„V konzumnej spoločnosti sa ochudobňuje estetický zmysel, a tak vyhasína radosť. Všetko existujem len preto, aby sa dalo kúpiť, vlastniť, konzumovať; aj osoby. Naopak, nežnosť je prejavom lásky, ktorá sa oslobodzuje od egoistickej túžby po egoistickom vlastníctve. Vedie nás k tomu, že sa pred druhou osobou priam rozochvejeme – s veľkým rešpektom aj s určitou obavou, aby sme jej nespôsobili škodu alebo ju neobrali o slobodu. Láska k druhému znamená takú chuť kontemplovať a oceňovať to, čo je krásne a posvätné v jeho osobnom bytí, aká jestvuje mimo mojich potrieb. To mi umožňuje hľadať jeho dobro, i keď viem, že nemôže byť mojím, alebo keď sa mi stal fyzický neprijemným, agresívnym či protivným. Teda „od lásky, pre ktorú je niekomu príjemná druhá osoba, závisí, že jej dá niečo nezištne“.*

Žiť s niekým celý život v zhode, porozumení, priateľstve, v šťastí i v nešťastí, v zdraví i v chorobe sa nedá dosiahnuť čírou náhodou, ale na podklade osobnej disciplíny, správnej výchovy a sebvýchovy obidvoch partnerov vstupujúcich do manželstva a zakladajúcich rodinu. Dôležitá je tu aj modlitba na úmysel za dobrého manžela – manželku.

Pre niektorých pri rozlišovaní o vstupe do manželstva je niekedy rozhodnutie úplne jasné. Iní zas potrebujú veľa modlitieb, možno rady od múdrych priateľov. Isté však je, že ak si myslíme, že v manželstve nájdeme dokonalé šťastie, potom sme nesprávne pochopili Božie plány. Áno, bude aj veľa radosti, ale aj ťažkých krížov. Taká je cesta do neba, na ktorú sa musíme pripraviť, ak je manželstvo naším povolaním.

Vypracoval: o. ThDr. Marek Pejo, PhD., farár Lekárovce